

Zebra Auto-Moto Kool

B-KATEGOORIA JA B1-ALAMKATEGOORIA MOOTORSÕIDUKI JUHI ETTEVALMISTAMISE ÕPPEKAVA

KINNITAN

/digitaalselt allkirjastatud/

Kristi Sikats

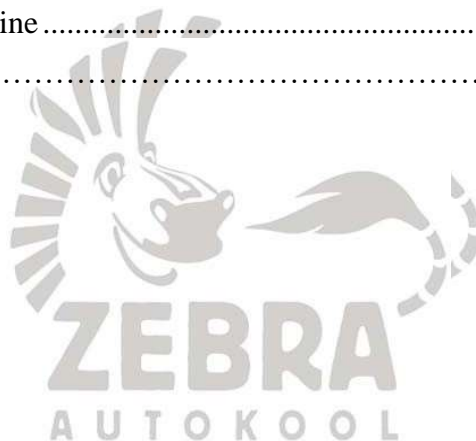
Zebra Auto-Moto kool OÜ

Tartu 01.10.2023

SISUKORD

1.	Koolituse korralduslikud alused.....	4
1.1.	Juhi esmaõppe algaste.....	4
1.2.	Esmaõppe algastme koolituse kestus.....	5
1.3.	Pimeda ajal sõiduki juhtimise koolitus.....	5
1.4.	Algastme libedasõidu koolitus.....	6
1.5.	Juhi koolituse lõpetamine.....	6
1.6.	Juhendaja kaasamine õppesõitu.....	6
1.7.	Algastme koolituse teemataabel ja tundide maht.....	7
1.8.	Lõppastme koolitus.....	8
2.	Zebra Auto-Moto kooli algastme koolituse õpiväljundid.....	9
2.1.	Teooriaõppe õpiväljundid.....	9
T 1.1.1.	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest.....	9
T 1.1.2.	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine.....	10
T 1.1.3.	Liiklus kui süsteem.....	11
T 1.1.4.	Ohutu liiklemise põhimõtted.....	12
T 1.1.5.	Teiste liiklejatega arvestamine.....	13
T 1.1.6.	Sõiduki turvalisus.....	14
T 1.1.7.	Inimene sõidukijuhina.....	16
T 1.1.8.	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites.....	17
T 1.1.9.	Sõidujärjekord sõites.....	19
T 1.1.10.	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis.....	20
T 1.1.11.	Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine.....	21
T 1.1.12.	Käitumine liiklusõnnetuse korral.....	23
T 1.1.13.	Möödasõit, möödumine ja überpõige.....	24
T 1.1.14.	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil.....	25
T 1.1.15.	Keskkonda säästev auto kasutamine.....	26
T 1.1.16.	Sõitmine rasketes tee- ja ilmastikuoludes.....	27
T 1.1.17.	Peatamistekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine.....	29
T 1.1.18.	Pimeda ajal sõiduki juhtimine.....	30
2.2.	Teooriatundide täpsustatud teemataabel ja tundide arv.....	32
2.3.	Sõiduõppe õpiväljundid.....	33
S 1.2.1.	Juhi tööasend ja turvavarustus.....	33

S 1.2.2. Sõiduki käsitlemine	33
S 1.2.3. Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel.....	34
S 1.2.4. Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides	35
S 1.2.5. Möödaskõit, möödumine ja ümberpõige	37
S 1.2.6. Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal	38
S 1.2.7. Keskkonda säästev sõiduki juhtimine	39
S 1.2.8. Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine	40
S 1.2.9. Pimedal ajal sõiduki juhtimine.....	41
2.4. Sõidutundide täpsustatud teemataabel ja tundide arv	42
3. Lõppastme koolituse õpiväljundid	43
3.1. Teooriaõpe	43
3.2. Sõiduõpe	44
4. Koolitaja eksamineerimis- ja hindamisjuhend	46
4.1. Teooria kursuse hindamine.....	46
4.2. Sõidutundide hindamine	46
5. Jätkuõpe	46

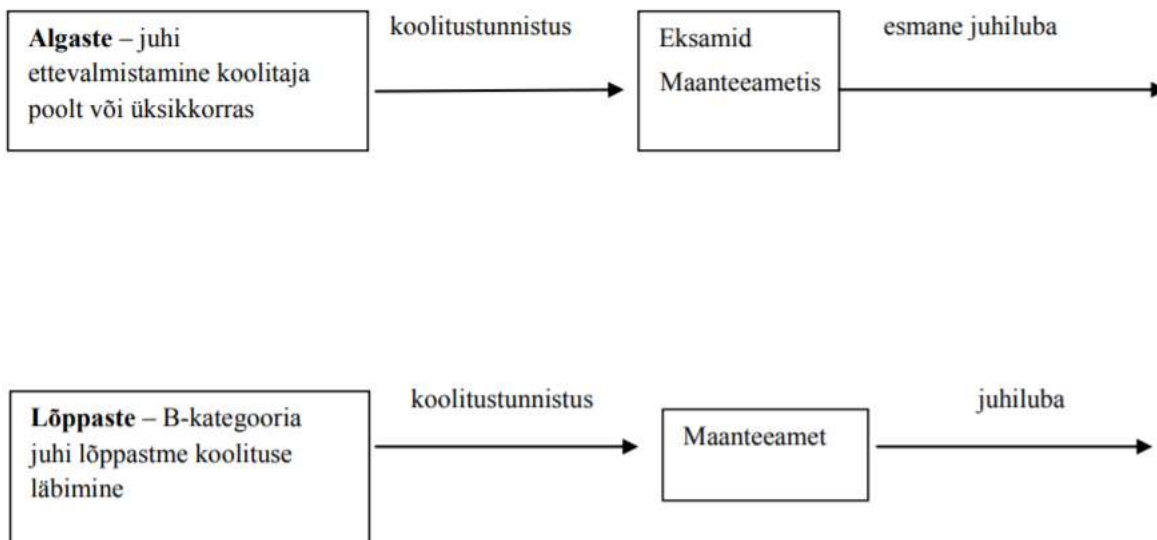
1. KOOLITUSE KORRALDUSLIKUD ALUSED

Zebra Auto-Moto kool OÜ B-kategooria ja B1-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava on koostatud Majandus- ja kommunikatsiooniministri 27.06.2011. a määruse nr 60, „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad” põhjal.

Õppekava vastab Riigikogu 18.02.2015. a välja antud Täiskasvanute koolituse seaduses ja Haridus- ja teadusministri 19.06.2015. a määruses nr 27 “Täienduskoolituse standard” kehtestatud nõuetele.

Õppekavas on ära toodud juhi esmaõppe ja lõppastme korraldus (Joonis 1), koolitamise struktuur ja korraldus, hindamise kriteeriumid. Õppekava on koostatud juhi ettevalmistamise süsteemi kirjeldava tabelina ja õpiväljundite kirjeldusena.

Juhi esmaõppe korraldus

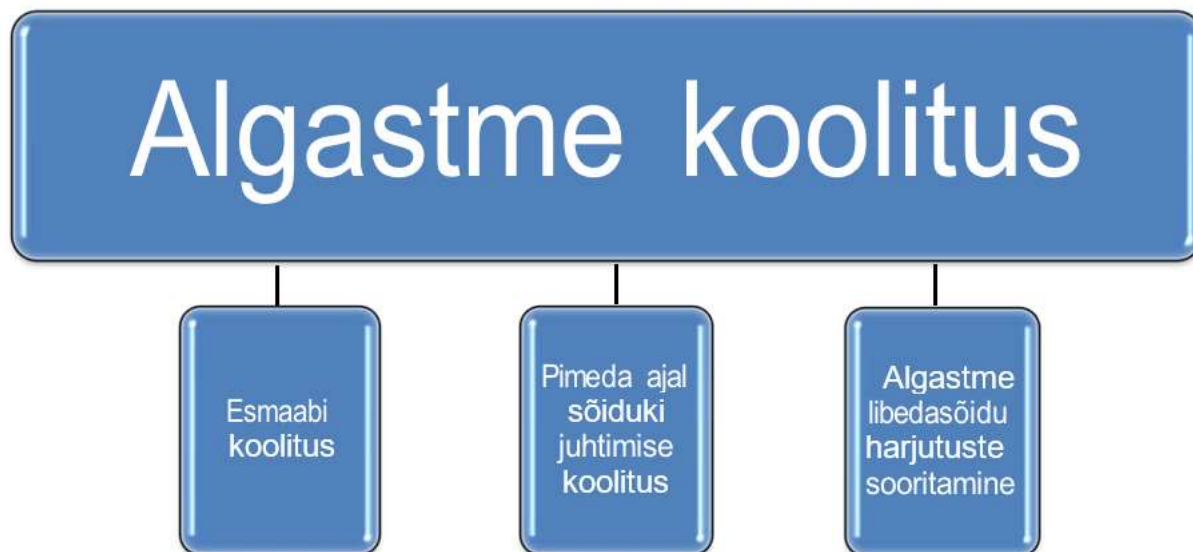
Joonis 1. Juhi esmaõppe korraldus

1.1. Juhi esmaõppe algaste

Eesmärgiks on luua õpilasele sellised oskused, et ta oleks võimeline iseseisvalt ja ohutult liiklema ning et ta oskaks juhina realistlikult oma sõiduoskust hinnata ja seda iseseisva juhina jätkuvalt edasi arendada.

Õpilase poolt omandatud teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse mitteeristavat hindamist: sooritas (+), ei sooritanud (0). Vastavad kanded tehakse klassipäevikus (võib olla elektrooniline) ja sõidukaardil.

Juhi esmaõppe algastme sisu ja minimaalsed mahud õppeteemade kaupa on sätestatud kooli õppekavas. Koolituskursuse käigus peab õpilane läbima „Liiklusseaduse” § 100 lõike 8 kohase esmaabikoolituse. Samuti tuleb läbida pimedaja koolitus ning libedasõidu koolitus (libeda rajal). (Joonis 2).

Joonis 2. Algastme koolituse struktuur

1.2. Esmaõppe algastme koolituse kestus

Õppekavas esitatud õppematerjal jaguneb 28 teooriatunnile (sisaldab ka pimedal ajal sõidu koolitust) ja 30 sõidutunnile (sisaldab ka pimedal ajal sõiduki juhtimist ja algastme libedasõidu harjutuste sooritamist).

Õppekavas toodud õpiväljundite saavutamiseks teeb õpilane iseseisvat tööd vastavalt tema võimetele ja vajadustele. Osavõtt kõigist auditoorsetest-, sõidu- ja praktikumitundidest on kohustuslik. Juhi koolituskursuse pikkus on vähemalt neli nädalat. Liiklusteooriaõppe ja õppesõidu ühe õppetunni arvestuslik kestus on 45 minutit. Korraga viiakse teooria- ja sõiduõpet läbi kestusega kuni 90 minutit. Iga 90-minutilise ajavahemiku kohta on õpetaja ja õpilase jaoks katkematu puhkepaus vähemalt 15 minutit, mille jooksul õppetegevust ei toimu. Õppesõidul võib õpetaja õpetada korraga ainult ühte õpilast.

1.3. Pimedal ajal sõiduki juhtimise koolitus

Pimedal aja koolitus läbitakse juhi esmaõppe algastme koolituse käigus. Pimedal aja koolitus koosneb ühest teooriatunnist ja ühest sõidutunnist. Juhi esmaõppe algastme pimedal aja koolituse läbimise kohta teeb koolitaja koolituskursuse tunnistusele asjakohase sissekande.

1.4. Algastme libedasõidu koolitus

Algastme libedasõidu koolitus läbitakse eraldi minikursusena juhi esmaõppe algastme käigus. Eesmärgiks on anda õpilasele kogemus juhtida sõidukit libedal teel ja ülevaade seal valitsevatest ohtudest ning luua eeldused iseseisvaks toimetulekuks libedates teeludes läbi realistliku arusaama kujundamise isiklikest ja sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Õppekavas esitatud õppematerjal jaguneb 2 teooriatunnile ja 1 sõidutunnile. Teooriaõppe- ja õppesõidutunni pikkus on 45 minutit.

Algastme libedasõidu harjutused viiakse läbi Zebra Auto-Moto kool OÜ koostööpartnerite OÜ Autosõit või Aide Autokool OÜ juures ja nende õppekava alusel vastavalt koostöölepingule.

1.5. Juhi koolituse lõpetamine

Juhi koolitus lõpeb käesolevas õppekavas toodud õpiväljundite saavutamisel. Õpiväljundite saavutamiseks püstitatud kontrolli meetodite ja hindamiskriteeriumite kirjeldus on ära toodud koolitaja eksamineerimise ja hindamise juhendis. Õpiväljundite saavutamise tõendamiseks tuleb õpilasel sooritada õpingute lõpetamisel kontroll test õppetöö välisel ajal.

Pärast algastme koolituse, sealhulgas pimeda aja sõiduki juhtimise koolituse, libedasõidu koolituse ja esmaabi koolituse edukat läbimist väljastab juhi koolitaja õpilasele juhi koolituskursuse tunnistuse.

1.6. Juhendaja kaasamine õppesõitu

Õpilane võib oma sõiduoskuste parandamiseks ja kogemuste hankimiseks kasutada täiendavalt juhendajat, kes omab vastavat juhendaja tunnistust. Juhendajaga sõitmist saab alustada pärast õpetaja positiivse hinnangu andmist õpilase ettevalmistuse tasemele, mis lubab tal alustada sõiduõpet teeliikluses. Koolitaja teeb õpilase õpingukaardile sellekohase märke. Õpingukaart antakse juhendajale pärast konsulteerimist Zebra Auto-Moto kooli õpetajaga, et saaks seada ühised eesmärgid õpilase õpetamisel. Juhendajaga läbitud sõidutunde ei arvestata kohustuslike sõidutundide hulka.

1.7. Algastme koolituse tematabel ja tundide maht

Esmaõppe algaste			
Teoriaõppe		Sõiduõpe	
	Õppetunde		Sõidutunde
Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest.		Juhi tööasend ja turvavarustus.	
Iseisvaks õppimiseks juhendamine.		Sõiduki käsitlemine.	
Liiklus kui süsteem.			
Ohutu liiklemise põhimõtted.			
Teiste liiklejatega arvestamine.			
Sõiduki turvalisus.			
Inimene sõidukijuhina.			
Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites.		Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel.	
Sõidujärjekord sõites.		Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides.	
Sõidu eripära, asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis.			
Sõiduki peatumine ja sõidu lõpetamine.			
Käitumine liiklusõnnetuse korral. Kindlustuse vajalikus ja sellega seonduv.			
Möödasõit, möödumine ja ümberpõige.		Möödasõit, möödumine ja ümberpõige.	
Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil.		Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal.	
Keskkonda säästev sõiduki kasutamine.		Keskkonda säästev sõiduki juhtimine.	
Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes.			
Peatamisteeakonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine.	2	Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine.	1
Pimeda ajal sõiduki juhtimine	1	Pimeda ajal sõiduki juhtimine	1
		Kontrollsõit	1
Kokku esmaõppe algastmes	28	Kokku esmaõppe algastmes	31
Teoria- ja sõidueksam Maanteeametis			
Esmase juhiloa saamine			

1.8. Lõppastme koolitus

Juhi esmaõppe lõppaste hõlmab koolitaja juures omandatud sõiduuskuse iseseisvat edasiarendamist ja enesehinnangu väljakujundamist teeliikluse tingimustes. Lõppastme eesmärk on süvendada algastmes saadud teadmisi ja oskusi ning saavutada iseseisva juhina piisav liiklemise vilumus, mis annab valmiduse juhiloa saamiseks. Juhi esmaõppe lõppaste algab pärast esmase juhiloa saamist. Juhi esmaõppe lõppastme kestus on 23 kuud.

Juhi esmaõppe lõppastme koolituse eesmärk on ohutu liiklemise ja riske vältiva sõiduuskuse, teisi liiklejaid arvestava ning säästliku ja keskkonnasõbraliku sõiduviisi süvendamine. Lõppastme koolituse peab esmaõppe lõppastme raames läbima B-kategooria mootorsõiduki esmase juhiloa omanik enne esmase juhiloa vahetust juhiloa vastu. Lõppastme koolituse läbimiseks peab olema läbitud esmaõppe algastme pimedaja koolitus.

Lõppastme koolitus koosneb teooria- ja sõiduõppest ning selle minimaalne maht on toodud järgnevas tabelis.

Lõppastme koolitus			
Teooriaõpe		Sõiduõpe	
Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teoludes	3	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine	1
Libedasõidu riskivältimise praktikum	1	Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine	1
Kokku lõppastme koolituses	4	Kokku lõppastme koolituses	2

Lõppastme libedasõidu riskivältimise praktikum ja harjutused viiakse läbi Zebra Auto-Moto kool OÜ koostööpartneri OÜ Autosõit juures ja nende õppekava alusel vastavalt koostöölepingule.

2. Zebra Auto-Moto kooli algastme koolituse õpiväljundid

Käesolevas peatükis on toodud teooria- ja sõiduõppe õpiväljundid. Õppekavale on lisatud õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks.

2.1. Teooriaõppe õpiväljundid

T 1.1.1.	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppesse.
	Tundide jaotus määratakse juhi esmaõppe algastme õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Pole.
Aine lühikirjeldus	Antakse ülevaade juhiloa saamise tingimustest ja korrast, juhikoolituse eesmärkidest ja juhi õppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest. Seatakse koolitusele ühised eesmärgid.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused ülevaate saamiseks juhiloa saamise tingimustest ja korrast, õppetöö korraldusest, sisust ja mahust. Lua eeldused olukorrale, kus juhi ettevalmistamise õppekavaga seatud koolituse eesmärgid ja õpilase juhilubade saamisega ning juhi koolitusega seotud eesmärgid langeksid võimalikult palju kokku.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab juhiloa saamise tingimusi ja korda; • teab õppetöö korraldust; • teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente; • on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määruses seatud juhi koolituse eesmärgid.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Loengu vormis (PowerPoint) antakse ülevaade juhiloa saamise tingimustest ja korrast, juhikoolituse eesmärkidest ja juhi õppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest. Püstitatakse õpilastele iseseisvad ülesanded. Arutelu käigus seatakse koolitusele ühised eesmärgid.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: • mida on tarvis teha selleks, et saada juhtimisõigus; • milliseid dokumente on tarvis juhiloa taotlemisel; • milliste õigusaktidega on reguleeritud õppetöö korraldus; Oskab: • kirjeldada, mida on tarvis teha, et saada juhtimisõigus; • nimetada juhi koolituse eesmärke;

Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamisel kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Tutvuda järgnevate õigusaktidega: Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad (https://www.riigiteataja.ee/akt/116012020005) Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele (https://www.riigiteataja.ee/akt/116012020007) Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid. Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad (https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/1160/1202/0005/Lisa5.pdf#)

T 1.1.2.	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppesse. Tundide jaotus määratakse juhi esmaõppe algastme õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitakse pärast tundi "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest".
Aine lühikirjeldus	Lisaks kohustuslikele teooriatundidele ja sõidutundidele on kursuse raames palju iseseisvat tööd. Aine raames täpsustatakse iseseisva töö sisu ja mahtu. Aidatakse õpilasel koostada individuaalne õppeplaani – õppetöö ajaline jaotus, iseseisev töö, õppimine juhendajaga jms. Rõhutatakse õpilase aktiivset rolli õppetöös ja vajadust võtta vastutust oma õppimise eest.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused vastutuse võtmiseks oma õppimise eest ja aidata õpilasel koostada individuaalne õppeplaani.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • on valmis vastutama oma õppimise eest; • on koostanud individuaalse õppeplaani; • teab kuidas koolitaja iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud. Pärast loengut toimub individuaalne töö õpilaste isikliku õppekava koostamisega.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: • et vastutus õppeedukuse eest tuleb endal võtta; • kuidas koostada individuaalset õppekava. Oskab: • koostada individuaalset õppekava; • kasutada autokooli E-õppekeskkonda; • pöörduda abivajadusel õige inimese poole.

Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamisel kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Õpilane koostab individuaalse õppeplaani. Tutvub E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.

T 1.1.3.	Liiklus kui süsteem
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppesse.
	Tundide jaotus määratakse juhi esmaõppe algastme õppekavas.
	(https://www.riigiteataja.ee/akt/130102019002). Ära õppida liiklusmärkide ja teekattemärgistuse tähendused. Lahendada teemakohaseid liiklustest.
	Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid. Liiklusseaduse 1.peatükk 3. jagu.

T 1.1.4.	Ohutu liiklemise põhimõtted
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppesse.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamisel kasutatakse kontrolltesti, mis sisaldab 30 teemakohast küsimust.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse teemaga seotud osa
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: • liikluskorraldusvahendite olulisust liiklussüsteemis; • liiklusalast seadusandlust; • liiklusalaseid õigusakte; • liikluskorraldusvahendid on korrapärane süsteem ning sellest tulenevalt oskab ta neid otsida; • kuidas sõitu riski vältimise eesmärgil planeerida; • erinevate liiklejagruppide eripärasusi ja oskab nendega arvestada; • mis on süsteemi osad ja nende vastasmõju. Oskab: • iseseisvalt ja ohutult liigelda; • juhina realistlikult oma sõiduuskust hinnata ja süsteemis toime tulla; • oskab käituda vastavalt muutunud oludele.

	Tundide jaotus määratakse juhi esmaõppe algastme õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Võimalikke ettetulevaid liiklusolukordi on väga palju ja neid üksikhaaval selgeks õppida ei ole võimalik. Aine raames analüüsitakse tüüpilisemaid liiklusolukordi ja arutletakse, millised on juhi võimalused tagada ohutus nendes olukordades. Sõnastatakse ühiselt ohutu liiklemise põhimõtted. Omandatakse piki- ja külgvahe ning sõidukiiruse valikuga ja märguannete kasutamisega seotud reeglid.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused isiklike ohutu liiklemise põhimõtete väljatöötamiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgvahe hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine; • teab piki- ja külgvahe ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid; • teab märguandeid ja nende kasutamisega seotud reegleid; • on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: • kuidas teha tähelepanekuid liikluses, et vältida ohte; • kuidas kiiruse valik mõjutab liiklusohutust; • kuidas kasutada märguandeid; • millised on ohutud piki- ja külgvahed; • miks on vajalik liiklusreeglitest kinni pidada. • millal peab kasutama suunatulesid, ohutulesid, ohukolmnurka; • millal võib tulesid vilgutada, helisignaali anda; • millised on kiiruse üldised piirangud õuealal, asulas, väljaspool aasulat; • kuidas vastavalt piki- ja külgvahele kiirust valida; • kuidas vastavalt kiirusele piki- ja külgvahet hoida;

	Oskab: • teha tähelepanekuid ümbritsevast liikluskeskkonnast; • siduda oma sõiduki liikumiskiiruse vastavalt oludele; • kasutada juhi märguandeid ohutuse tagamiseks; • oskab valida ohutut piki- ja külgvahet; • kasutada “2 ja 3 sekundi” meetodit pikuvahe määramisel.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse teemaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/115032019009). Välja töötada isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.

T 1.1.5.	Teiste liiklejatega arvestamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppesse.
	Tundide jaotus määratakse juhi esmaõppe algastme õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained ”Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest” ja ”Iseseisvaks õppimiseks juhendamine”.
Aine lühikirjeldus	Liiklejate käitumises on vanusest, kogemusest, kasutatavast sõidukist jms tulenevaid erisusi. Neid erisusi teades oskab juht teiste liiklejatega paremini arvestada. Ühe liikleja poolt tehtud viga ei vii vältimatult õnnetuseni kui teine pool teab mida ette võtta õnnetuse ärahoidmiseks. Arutletakse selle üle, milliseid liiklejate rühmi on, millised on nende käitumise eripärad ja kuidas iga liikleja saab neid eripärasid teades ohutuse tagada.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused teiste liiklejatega arevestava käitumise kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejate rühmi; • teab erinevate liiklejate rühmade käitumise eripärasid; • teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähem kaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud ohtu suurendavaid tegureid; • omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestama eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega; • mõistab teiste liiklejatega ja sõitjatega arvestamise tähtsust; • on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähem kaitstud liiklejatega ja tagama oma käitumisega nende ohutuse.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamise ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd.

õpiväljundite saavutamiseks	
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: • millised liiklejarühmad esinevad liikluses: ○ jalakäijad, kes omakorda jagunevad: lapsed, täiskasvanud, vanurid ○ sõidukid, mis omakorda jagunevad: kahe rattalised, nelja- ja enam rattalised sõidukid; • mõistab, et vähemkaitstud liiklejad (jalakäijad ja jalgratturid, mopeedijuhid, mootorratturid) on liikluses rohkem ohustatud kui teised liiklejad; • et võib mitte märgata vähemkaitstud liiklejaid eriti jalakäijaid aga ka jalgrattureid ning mopeede ja mootorrattaid, kuna nad on väiksed ja võivad jääda teiste liiklejate, autode, puude, põõsaste jne. varju; • mõistab, et vähemkaitstud liiklejad saavad autoga kokkupõrkes alati rohkem vigu; • kuidas käituda liikluses lai- ja pikkveose puhul, mida tuleb arvestada sellise sõidukiga koos liigeldes; • kus ja kuidas on lubatud liikuda hooldussõidukitel; • mõistab, et alarmsõidukil on sisselülitatud helisignaali ja/või töötavate vilkurite puhul kiire, alarmsõiduk võib läheneda oluliselt suurema kiirusega kui antud hetkel lubatud on ning teab juhi kohustusi kohtumisel eritalituse sõidukiga; • millal tuleb ühissõidukile teed anda tema peatusest väljumisel ning millal on trammil eesõigus. Oskab: • eristada erinevaid liiklejate rühmasid liikluses; • olla eriti tähelepanelik ja ettevaatlik, kui näeb lapsi ja vanureid teel liikumas ning oskab arvestada vähemkaitstud liiklejatega; • aru saada eritalituse sõidukite vajadusest liikuda lubatud suurimast sõidukiirusest oluliselt suurema kiirusega, tagades teiste liiklejate ohutuse; • aru saada lai- ja pikk veose pöörderaadiusest ning hoiduda ohtlikest olukordadest; • märgata ja teed anda ühissõidukile ning oskab arvestada trammi eesõigusega.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.

T 1.1.6.	Sõiduki turvalisus
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppesse.
	Tundide jaotus määratakse juhi esmaõppe algastme õppekavas.

Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Autotööstus areneb väga kiiresti. Sõidukite tootjad pööravad järjest suuremat rõhku sõidukite turvalisusele. Tehnikasaavutusi saavad juht ja sõitjad enda ohutuse suurendamiseks kasutada teades sõidukis oleva turvavarustuse tööpõhimõtet ning kuidas turvavarustust õigesti kasutada. Kõige parem on turvavarustuse õige kasutamise vajadust selgitada külastades turvahalli.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused turvavarustuse õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste ja oskuste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks kasutada turvavarustust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • mõistab sõiduki kasutaja juhendiga tutvumise olulisust; • teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine); • teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on enam motiveeritud turvavarustust kasutama; • teab sõitjate- ja veosteveo ja turvavarustuse kasutamise nõudeid; • teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid; • teab kasutatavale mootorsõidukile kehtivaid tehnoseisundi nõudeid; • teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; • teab sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: • auto kasutusjuhendiga tutvumise olulisust; • peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende ülesannet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine); • turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte; • nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele; • sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid; • nõudeid kasutatava mootorsõiduki tehnoseisundile; • keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; • kasutatava sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju

	liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele. Oskab: • kasutada sõiduki turvavarustust, sealhulgas õigesti paigutada ja reguleerida turvavööd ja peatuge; • kasutada õigesti laste turvavarustust; • kasutaja juhendist leida olulise info; • kasutada antud sõiduki lisa- ja mugavusseadmeid; • juhtida kaassõitjate tähelepanu turvavarustuse õigele kasutamisele; • selgitada turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liikluseaduse teemaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/130102019002). Tutvuda vähemalt ühe sõiduki kasutusjuhendiga leidmaks juhiseid antud sõiduki turvavarustuse kasutamiseks. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid. Sõiduki kasutusjuhend.

T 1.1.7.	Inimene sõidukijuhina
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppesse.
	Tundide jaotus määratakse juhi esmaõppe algastme õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Inimestena oleme erinevad. Erinevused võivad olla tingitud kaasasündinud teguritest (sugu, isiksuse omadused, impulsiivsus, kognitiivsed funktsioonid), elu jooksul välja kujunevatest teguritest (vanus, kogemused, hoiakud, väärtused, motiivid, iseloom jms) ning kiiresti muutuvatest asjaoludest (väsimus, tervislik seisund, emotsioonid, joove jms). Arutletakse selle üle, kuidas nendest teguritest tulenevat negatiivsed mõju juhi käitumisele saab vältida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused mõistmaks erineva liikluskäitumise põhjuseid, saada teadlikuks enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest tugevatest ja nõrkadest külgedest. Lua eeldused strateegiate väljatöötamiseks neid kahjulikke mõjusid vähendada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid; • teab kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus, oma võimekuse tõestamise soov) mõjutavad juhi käitumist;

	• teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele; • on enda jaoks välja töötanud strateegiad isiksusega ja tervisliku seisundiga seotud liikluskäitumist mõjutavatest asjaoludest tulenevate kahjulike mõjude vältimiseks; • on rohkem motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonna säästlikkust, elu üldistes eesmärkides ja käitumises.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd. Tagasiside teemakohaste testide lahendamise kaudu.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: • enda nõrku ja tugevaid külgi liiklejana; • sõidu eesmärgi, marsruudi valiku, sotsiaalse pinge jms mõju juhi käitumisele; • sõiduviisi valiku, juhi seisundi, sotsiaalse pinge jms mõju keskkonnasäästlikule sõidustiilile; • juhi psüühilise, vaimse ja tervisliku seisundi, sotsiaalse pinge, sõidu eesmärgi jms seotud ohte. Oskab: • eristada erinevaid isikuomadusi, mis mõjutavad sõiduki juhi toimetulekut liikluses; • ära tunda milline inimtüüp on tema ise; • mõista, miks inimesed käituvad liikluses just nii, nagu nad käituvad.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Lahendada teemakohaseid liiklusteste. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.

T 1.1.8.	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppesse.
	Tundide jaotus määratakse juhi esmaõppe algastme õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine"
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on valida teel otse sõites ja manöövri sooritamisel õige asukoht. Omandatakse sõidu alustamise ja sõiduki asukoha valikuga seonduvad reeglid. Arutletakse, kuidas tagada sõidu

	alustamisel ohutus, milliseid ettevalmistusi tuleb sõiduks teha, millised on tee erinevad osad ja nende otstarbed; mille järgi ära tunda eraldi rada ühissõidukile, kergliiklejatele jms; kui sõiduradasid on mitu, siis milline rada valida; kuidas saab juht õige paiknemisega teel riske vältida. Analüüsitakse sõiduki asukohaga sõites seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luuu eeldused sõitmisel õige asukoha valikuks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks sõidu planeerimisega riske vältida ning keskkonda säästa.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab kuidas sõitu ohutult alustada; • teab tee erinevaid osi ja nende otstarvet; • teab sõiduki asukoha valikuga seotud reegleid; • teab kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • on rohkem motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamise ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: • milliseid ettevalmistusi tuleb teha enne väljasõitu; • millised dokumendid peavad kaasas olema; • oskab hinnata enda tervislikku seisundit; • mida teha selleks, et sõitu ohutult alustada – märguanne, ülevaade, ohutus; • kuidas kasutada tee erinevaid osi; • kuidas tekitada oma sõiduki ümber ohutusruumi; • kuidas sõiduk peab paiknema teel – asulas ja väljaspool asulat; • kuidas sooritada manöövreid, liikuda ringteel, pöörata tagasi; • kuidas kasutada jääteed ohutult ja riske vältivalt; • liiklusõnnetuste põhjusi ja tagajärgi, kui eirata norme sõidu alustamisel ja paiknemisel teel. Oskab: • sõitu alustada ohutult – ülevaade, märguanne, ülevaade, ohutus; • kasutada tee erinevaid osi; • valida õige asukoha teel – asulas, väljaspool asulat, kiirteel; • ohutult sooritada manöövreid, liikuda ringteel, pöörata tagasi nii asulas kui asulavälisel teel; • kasutada jääteed ohutult ja riske vältivalt; • valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • motiveeritult planeerida sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • hoiduda liiklusõnnetusse sattumast juhul kui järgib kehtestatud norme ja liikleb ohutult ning keskkonnasäästlikult.

Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamise meetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse teemaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/130102019002). Lahendada teemakohaseid liikluste. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.

T 1.1.9.	Sõidujärjekord sõites
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppesse.
	Tundide jaotus määratakse juhi esmaõppe algastme õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on õige sõidujärjekorra määramine teede lõikumisalade ja teega külgnivate alade ületamisel. Omandatakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ning raudteeülesõidukohtadel ja õuelade, parklate, jalgrattateede, teega külgnivate alade, raudtee, trammitee jms ületamisel sõidujärjekorra määramisega seotud reeglid. Analüüsitakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnivate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõiduga seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused ristmike ja teega külgnivate alade ületamisel õige Sõidujärjekorra määramiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks ristmikel sõites võimalikke ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnivate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid; omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; on rohkem motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnivate alade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd. Tagasiside probleemülesannete lahendamiste kaudu.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma,	Teab: teemaga seotud mõisteid; teemaga seotud liiklusreegleid; sõidujärjekorra määramise üldiseid printsiipe;

mõistma oskama:	○ reguleerija, ○ valgusfoor, ○ eesõigusemärgid, ○ paremakäereegel. Oskab: • määrata sõidujärjekorda teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel; • vältida liiklusohutikke olukordi ja liiklusõnnetusi teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse probleemülesannete lahendamist ja õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liikluseaduse teemaga seotud osa (). Lahendada teemakohaseid liikluste. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.

T 1.1.10.	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppesse.
	Tundide jaotus määratakse juhi esmaõppe algastme õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Omandatakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seonduvad reeglid. Asulavälisel teel ja kiirteel sõiduki juhtimine erineb asulas sõidust peamiselt sõidukiiruse poolest. Suurema sõidukiirusega kaasneb oht õnnetuse korral rohkem viga saada; midagi olulist võib tähele panemata jääda; kui ohtu märgatakse, siis on vähem aega õige otsuse vastuvõtmiseks ja tegutsemiseks. Lubatud sõidukiirust ületatakse siin ka rohkem - sõit tundub ohutum, sõidukiiruse hüpnoos jms. Kuid ka väljaspool asulat ja kiirteel saab ohutult sõita – valides oludele vastava sõidukiiruse ja hoides enda ümber tegutsemiseks piisavalt ruumi. Analüüsitakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimiseks ja ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Lua eeldused motivatsiooni suurenemiseks järgida ka asulavälisel teel ja kiirteel sõites sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoida ohutut piki- ja külgevahet.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid; • teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel

	võrreldes sõiduki juhtimisega asulas; • omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel sõidukit juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: • millised liiklusreeglid kehtivad asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis; • kuidas muutub sõiduki sõidudünaamika kiiruse kasvades; • et erinevatel riikidel on kiirusepiirangud asulavälisel teel ning kiirteel erinevad; • miks paljud juhid ületavad asulavälisel teel ja kiirteel kiirust; • millised riskid kaasnevad sõidul asulavälisel teel kiirteel ja tunnelis; • millised võivad olla liiklusõnnetuse tagajärjed asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis. Oskab: • valida ohutut sõidukiirust asulavälisel teel ja kiirteel; • hoida vastavalt kiirusele ohutut piki- ja külgvahet; • ette näha ohte asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis; • vältida riske asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse teemaga seotud osa (). Lahendada teemakohaseid liiklusteste. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.

T 1.1.11.	Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppesse.
	Tundide jaotus määratakse juhi esmaõppe algastme õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Peatumine ja parkimine ning hädapeatamine peavad toimuma selliselt, et muud liiklust ei takistata. Omandatakse peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud reeglid. Lahendatakse peatumise ja parkimisega ning hädapeatumisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse

	peatumise ja parkimise ning hädapeatamisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused peatumiseks ja parkimiseks ning hädapeatamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reeglite järgimiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab ja oskab probleemülesandeid lahendades kasutada parkimise ja peatumise ning hädapeatamisega seotud liiklusreegleid; • teab kuidas parklas ja parkimismajas ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt käituda; • on rohkem motiveeritud peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reegleid järgima. • teab kuidas väljaspool asulat peatuda ja parkida.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: • kuidas sõidukit ohutult ja teisi arvestavalt peatuda, parkida ja hädapeatada asulas ja väljaspool asulat; • liiklusseadusega sätestatud piiranguid peatumisel ja parkimisel ja on enam motiveeritud reegleid täitma; • et peatudes või parkides kauem kui 2 minutit tuleb auto mootor välja lülitada, et vältida liigset keskkonna saastumist. Oskab: • arvestada liiklusseadusega sätestatud piiranguid peatumisel ja parkimisel; • sõidukit ohutult peatada, parkida ja hädapeatada asulas ja väljaspool asulat (kiirteel, tunnelis, pimedal ajal); • tõkestada sõiduki omavolilist liikuma hakkamist peatudes ja parkides; • käituda, kui on antud korraldus peatumiseks (politsei märguanded); • leida sobilikku kohta peatumiseks või parkimiseks; • kasutada peatumisel, parkimisel ja hädapeatamisel õigeid sõiduki tulesid ja tagada ohutuse sõidukist väljumisel (ohutusvest).
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse teemaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/130102019002). Lahendada teemakohaseid liiklusteste. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.

T 1.1.12.	Käitumine liiklusõnnetuse korral
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppesse
	Tundide jaotus määratakse juhi koolituse esmaõppe õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Liiklusõnnetus on riskiolukord, kuhu ükski juht ei taha sattuda. Kui aga liiklusõnnetus siiski juhtub, eeldab see juhilt kindlate reeglite järgi käitumist. Omandatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud reeglid. Lahendatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi ohutuse ja liikluskindlustusseaduse seisukohast.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused liiklusõnnetuse korral õige ja ohutu käitumise jaoks vajalike teadmiste kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda; • teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: • õiget käitumise järjekorda pärast liiklusõnnetuse toimumist; • liiklusõnnetuste statistikat. Oskab: • ennetada liiklusõnnetusi; • kutsuda abi; • abistada kannatanuid; • vormistada liiklusõnnetust; • selgitada liiklusõnnetuste põhjuseid; • tagada sündmuskoha ohutuse.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liikluseaduse teemaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/130102019002). Lahendada teemakohaseid liiklusteste. Kohustuslik osaleda esmaabi koolitusel. Külastada Eesti Liikluskindlustuse Fondi kodulehte (http://www.lkf.ee/) Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid. Liikluskindlustuse seadus (https://www.riigiteataja.ee/akt/113032019014).
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Õpilased sooritavad teemakohase testi.

T 1.1.13.	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolitusse.
	Tundide jaotus määratakse juhi koolituse esmaõppe õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Omandatakse möödasõidu, möödumisega ning ümberpõikega seotud reeglid. Arutletakse selle üle, milliseid ohte võib möödasõidul ette tulla ja kuidas neid ohte vältida. Analüüsitakse möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks kaaluda hoolega möödasõiduvajadust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab ohutuks möödasõiduks vajalikke eeldusi; • teab kuidas ohutult mööda sõita, mööduda ja ümber põigata; • teab kuidas käituda möödasõidetava rollis; • on rohkem motiveeritud kaaluma möödasõidu vajadust ohutuse tagamise eesmärgil.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd. Õppefilmi "Ohutu sõit maanteel" ühine vaatamine koos kommentaaridega.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: • millele tähelepanu pöörata möödasõidu vajaduse välja selgitamisel; • et möödasõit on põhjendatud ainult siis kui möödasõidu põhjuseks on soov kiiremini sõita kui esolev sõiduk; • mida arvestada kui hinnatakse ohutu möödasõidu eelduste olemasolu, kui palju peab möödasõiduks kasutatav rada vaba olema; • millest sõltub möödasõidumaa pikkus; • millele tähelepanu pöörata möödasõidu manöövri ohutuse tagamiseks; • kui suurt pikivahet tuleb hoida ja kuidas hinnata vajaliku pikivahe olemasolu; • kui suurt külgvahet tuleb möödasõidul hoida; • kuidas ohu ilmnemisel tuleb möödasõit katkestada; • et möödasõitu ei tohi takistada ühelgi viisil; • kuidas kaasa aidata ohtlikku olukorra lahendamisele; • kuidas vastutulevast sõidukist mööduda: ○ kummalt poolt möödutakse; ○ kuidas kitsal teel vastutulevast sõidukist mööduda; ○ kuidas sõiduteel olevast takistustest ümber põigata. Oskab:

	• tagada liiklusohutuse möödasõiduga seonduvalt.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetod on teemakohane test.
Iseseisva töö sisu	Lugeda läbi liiklusseaduse teemaga seotud osa (https://www.riigiteataja.ee/akt/130102019002). Lahendada teemakohaseid liiklustest. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.

T 1.1.14.	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppesse.
	Tundide jaotus määratakse juhi koolituse esmaõppe õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Sõitu planeerides on võimalik teekonnaga seotud ohte vältida – marsruudi ja aja valik, sõiduki ettevalmistus sõiduks, vajaminev varustus, vajalikud puhkepausid, juhi seisund jms.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides saab mõjutada sõidu ohutust. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab, milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha; • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on rohkem motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima; • teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms).
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd. Tunni lõpus tagasiside ja õpilaste iseseisvate tööde analüüs.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: • et teekonna kavandamine aitab säästa aega, raha ja närve; • kuidas elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid jne mõjutavad tema käitumist juhina; • kuidas käib teekonnaplaneerimine (oskab kasutada kaarti ja navigeerimis seadmeid (GPS), tunneb vastavaid liikluskorraldusvahendeid, jne). Oskab: • teha ettevalmistusi enne pikemat või lühemat sõitu (kontrollida

	tehnoseisundit, täita vajalikud anumad vedelikega, kontrollida rehvide seisundit, kontrollida tagavararatta seisundit, kontrollida apteeži olemasolu ning turvavahendite olemasolu); • planeerida sõitu, et oleks võimalik sõita säästlikult ja ohutult (enne väljasõitu planeerida teekond võttes arvesse tee ja ilmaolusid, püüdes vältida ohtlikke teelõike ja liiklusummikuid); • komplekteerida reisile vajalikku varustust ja oskab turvaliselt ja otstarbekalt paigutada pagasit autosse; • võtta arvesse elustiili, sõidu motiivide, sotsiaalse pinget, joobe, uimastite jne mõju tema käitumisele juhina; • võtta arvesse väsimuse mõju ja oskab planeerida puhkepause.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetod iseseisva töö mitteeristav hindamine.
Iseseisva töö sisu	Õpilane planeerib etteantud marsruudil liikumise, tuues välja selle teekonna ohtlikud kohad ja lahendused nende vältimiseks. Sõidutunnis sõidetakse see marsruut läbi ja hiljem tehakse analüüs. Lahendada teemakohaseid liikluste. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid. Liiklusseadus, autoteede atlas, Eesti linnade kaardid, GPS-seadmete kasutusjuhendid.

T 1.1.15.	Keskkonda säästev auto kasutamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppesse.
	Tundide jaotus määratakse juhi koolituse esmaõppe õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Auto kasutamisega kaasneb kahju keskkonnale. Kuidas saab seda kahjulikku mõju vähendada? Sõiduviisi valikuga, sõidu planeerimisega, auto korralise hooldamisega, eelsoojendi kasutamisega, auto valikuga ostes jms. Arutletakse vajadustest lähtuvalt võimaluste üle säästa ja milliseid meetmeid keegi on nõus keskkonna säästmiseks tarvitusele võtma.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused auto säästlikuks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks autot kasutades keskkonda säästa. Lua eeldused enesehinnanguks – kui motiveeritud keegi on autot keskkonda säästvalt kasutama.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab kuidas auto kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada; • oskab leida auto kasutaja juhendist teavet keskkonna säästmise kohta; • teab kuidas jälgida kütuse kulu; • on motiveeritud sõidukit kasutades keskkonda säästma; • mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd. Tunni lõpus tagasiside ja

ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	õpilaste iseseisvate tööde analüüs.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: • ja mõistab, et säästlik sõiduviiis on ka ohutu sõiduviiis; • keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; • kuidas sõidukit keskkonda säästvalt kasutada; • keskkonnasäästliku juhtimise seost ohutusega; • ja mõistab säästliku, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava juhtimisviisi eeliseid; • kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • millised võimalused on keskkonna säästmiseks; • millised on peamised kuluartiklid auto kasutamisel; Oskab: • säästlikult sõita tagades seejuures ohutu sõiduviiisi; • sõituseid planeerida keskkonda säästmise eesmärgil; • leida auto kasutusjuhendist teavet keskkonna säästmise kohta; • käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt; • vältida asjatut kütuse ja muude ressursside kulutamist.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetod iseseisva töö, mitteeristav hindamine.
Iseseisva töö sisu	Võrrelda vähemalt kolme erineva sõiduki kasutusjuhendit ja leida nendest sarnased juhised keskkonnasäästliku sõiduki kasutamise kohta. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega. Kirjutada esse teemal "Sõidukite säästlik kasutamine ja sellega seonduv".
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid. Vähemalt kolme erineva sõiduki kasutusjuhend.

T 1.1.16.	Sõitmine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse teooriaõppesse.
	Tundide jaotus määratakse juhi koolituse esmaõppe õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Rasketes tee- ja ilmastikuolud põhjustavad tee ja rattavahelise haardumise või nähtavuse halvenemise. Kuidas sellistes rasketes oludes ohutult sõidukit juhtida? Selleks, et juht saaks sõita ohutult (suudaks säilitada tee ja ratta vahelise haardumise, oskaks valida oludele vastava sõidukiiruse ja õige pikivahe), peab ta arvestama asjaoluga, et sõidukile mõjuvad jõud, mis võivad töötada vastupidiselt juhi soovile. Mõistes sõidukile mõjuvaid jõude ja kuidas juht oma käitumisega saab neid jõudusid muuta, saab sõites neid arvestada. Arutletakse järgmistel teemadel: peatamisteed = reageerimisteed + pidurdusteed; reageerimisaeg, pidurdusteekonna sõltuvus sõidukiirusest, haardumisest

	ja massist, tsentrifugaaljõud, inerts, kineetiline energia, jääkkiirus, kokkupõrkel vallanduvad jõud jms.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmise seotud ohtude mõistmiseks ja teadmiste kujunemiseks kuidas neid ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada; • teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamise ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: • millised on peamised füüsikalised tegurid, mis mõjutavad liikumisenergia ja kesktõukejõu suurust; • kuidas mõjutab sõidukiirus pidurdustekonna pikkust ja kesktõuke jõu suurust; • millest koosneb peatumistekond; • mis on haardetegur ja millised on seda mõjutavad tegurid; • kehtivaid nõudeid väljaspool teed sõidukiga liikumisel; • mis on õige sõidukiiruse valiku põhialusteks. Oskab: • kirjeldada sobiva pikivahe valiku erinevusi sõltuvalt tee- ja ilmastikuoludest; • kirjeldada ohtusid sõidukijuhile, tulenevalt halvast nähtavusest ja kuidas neid vältida; • kirjeldada juhi ohutut tegevust madalalt vastu paistva päikese ja märjast teekattest tuleneva päikesepeegelduse korral; • kirjeldada vesiliu tekkepõhjuseid ja võimalusi selle vältimiseks; • kirjeldada ohutu sõiduteekonna planeerimise võimalusi; • kirjeldada kiilasjäa tekkimist soodustavaid tingimusi, kuidas selle tekkimist ennustada ja käitumisjuhiseid sellisele teelõigule sattumisel; • kirjeldada külgtuule mõju sõiduki juhitavusele ja suunakindlusele, sealhulgas möödasõidul ja kuidas võimalike ohtusid vältida; • kirjeldada talvisel teel sissesõidetud sõidujälgedest väljumisega seotud ohtusid, sealhulgas möödasõidul ja kuidas neid vältida.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.
Teooriakursuse	Pärast kõikide teemade läbimist peab õpilane sooritama

lõpetamine	lõputesti, mis sisaldab erinevaid küsimusi, mis puudutavad kõiki aineid. Edukalt testi läbimisel loetakse teoriakursus lõppenuks.

T 1.1.17.	Peatamisteedkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe algastme libedasõidu koolitusse.
	Tundide jaotus määratakse juhi koolituse esmaõppe õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Juht peab olema võimeline valima oludele vastava sõidukiiruse ja teadma, kui palju tuleb sõites enda ümber ruumi hoida. Samuti peab ta teadma, kui kiiresti on võimalik sõiduk peatada. Peatamisteedkonna pikkus sõltub sõiduki sõidukiirusest ja tehnilisest seisundist, juhi oskusest pidurdada, reageerimiskiirusest, teeoludest jms. Selgitatakse pidurdusteedkonna sõltuvust teekatte iseärasustest ja sõidukiirusest ning et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt peatamisteedkonna pikkust.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused vajalike teadmiste kujunemiseks oludele vastava sõidukiiruse, ohutu piki- ja külgsõidu valikuks. Juht peab mõistma tee- ja ilmastikuolude mõju rehvi haardumisele teepinnaga. Lua eeldused mõistmaks, et sõidukit ei saa hetkega seisma jätta ja seepärast tuleb sõites enda ümber hoida piisavalt ruumi; kui ruumi on vähe, tuleb vähendada sõidukiirust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada; • mõistab, et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada; • mõistab erinevate tee- ilmastikuolude iseärasusi ning nende mõju sõiduki juhitavusele; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsõiduga.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: • millised on peamised füüsilised tegurid, mis mõjutavad liikumisenergia ja inertsit suurust; • kuidas mõjutab sõidukiirus pidurdusteedkonna pikkust; • millest koosneb peatamisteedkond; • mis on haardetegur ja millised on seda mõjutavad tegurid; • mis on õige sõidukiiruse valiku põhialusteks. Oskab: • kirjeldada sobiva pikivahe valiku erinevusi sõltuvalt tee- ja

	ilmastikuoludest; • kirjeldada vesiliu tekkepõhjuseid ja võimalusi selle vältimiseks; • kirjeldada kiilasjäa tekkimist soodustavaid tingimusi, kuidas selle tekkimist ennustada ja käitumisjuhiseid sellisele teelõigule sattumisel; • kirjeldada sõidukiiruse mõju pidurdustekonna pikkusele.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.
Teoriakursuse lõpetamine	Pärast kõikide teemade läbimist peab õpilane sooritama lõputesti, mis sisaldab erinevaid küsimusi, mis puudutavad kõiki aineid. Edukalt testi läbimisel loetakse teoriakursus lõppenuks.

T 1.1.18.	Pimeda ajal sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe pimeda ajal sõiduki juhtimise koolitusse.
Pimeda aja koolituse maht	Vähemalt 1 kohustuslik tund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Pimeda ajal sõites tuleb osata valida sõidukiiruse, mis võimaldab sõiduki peatada nähtavuse piires. Omandatakse tulede kasutamisega seotud reeglid. Näidatakse nähtavust erinevate tuledega vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites; millised on juhi võimalused erineva sõidukiiruse puhul ohu märkamisel tegutseda; kuidas muuta teel seisev sõiduk ja sõiduki ümber toimetavad inimesed teistele liiklejatele nähtavaks. Teooriaõpe ja praktikum viiakse läbi muuks liikluseks suletud valgustamata alal või õppesõiduväljakul. Õpet on võimalik läbida nõuetele vastaval simulaatoril.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused tulede õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja mõistmaks pimeda ajal sõitmisega seonduvaid ohte ning kuidas juht saab neid ohte oma käitumisega vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral; • mõistab, et pimeda ajal on nähtavus palju halvem kui valge ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuuna; • saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest, ohtudest.
Õppimise	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamise ja õpiväljundite tutvustamisega.

korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Õpet on võimalik läbida nõuetele vastaval simulaatoril selle teenuse pakkuja õppekava alusel vastavalt koostöölepingule.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Õpilane peab saama oma kogemustele tuginedes realistliku käsituse pimedal ajal sõitmise seotud riskidest, eriti vähe kaitstud liiklejatega seotud riskidest. Õpilane on võimeline kohaldama ohutu liiklemise põhimõtteid: • valdab õiget tähelepanekute tegemise tehnikat; • oskab kohaldada sõidukiiruse vastavalt oludele; • oskab hoida piisavat ruumi enda ümber; • oskab valida õige sõidujoone; • mõistab õigeaegselt antavate märguannete olulisust. Oskab õigesti kasutada tulesid, eriti vastutulevate sõidukite puhul ja möödasõidul. Oskab õigesti tegutseda pimedal ajal peatudes ja parkides ning hädapeatudes. Oskab õigesti kasutada valgustusseadmeid, helkureid ja helkurveste ning ohukolmnurka.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel. Hindamismeetodina kasutatakse õpilaste küsitlemist.
Iseseisva töö sisu	Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid.

ZEBRA
A U T O K O O L

2.2. Teooriatundide täpsustatud teemataabel ja tundide arv

	Teema nr	Läbitavad teemad	Tundide arv
1.	T 1.1.1.	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest	0,5
2.	T 1.1.2.	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine	0,5
3.	T 1.1.3.	Liiklus kui süsteem	0,5
4.	T 1.1.3.	Liiklus kui süsteem – mõisted	0,5
5.	T 1.1.3.	Liiklus kui süsteem – liikluskorraldusvahendid	1
6.	T 1.1.3.	Liiklus kui süsteem – liikluse reguleerimine	0,5
7.	T 1.1.3.	Liiklus kui süsteem – teekattemärgised	0,5
8.	T 1.1.4.	Ohutu liiklemise põhimõtted	2
9.	T 1.1.5.	Teiste liiklejatega arvestamine	2
10.	T 1.1.6.	Sõiduki turvalisus	2
11.	T 1.1.7.	Inimene sõidukijuhina	2
12.	T 1.1.8.	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites	2
13.	T 1.1.9.	Sõidujärjekord sõites	2
14.	T 1.1.10.	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis	2
15.	T 1.1.11.	Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine	1
16.	T 1.1.12.	Käitumine liiklusõnnetuse korral	1
17.	T 1.1.13.	Möödasõit, möödumine ja ümberpöige	2
18.	T 1.1.14.	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil	1
19.	T 1.1.15.	Keskkonda säästev auto kasutamine	1
20.	T 1.1.16.	Sõitmine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	1
21.	T 1.1.17.	Peatamisteenkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	2
22.	T 1.1.18.	Pimedal ajal sõiduki juhtimine	1
Kokku algastme koolituses			28 tundi

2.3. Sõiduõppe õpiväljundid

S 1.2.1.	Juhi tööasend ja turvavarustus
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppesse.
Maht	Sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Sõidutundide arv	Üks sõidutund. Kui õpilane saavutab õpiväljundid vähema tundide arvuga, viib sõiduõpetaja läbimata kohustuslikud tunnid üle järgneva aine läbimiseks.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi teelõigul, kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, muuks liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul. Omandatakse sõiduks valmistumiseks vajalikud oskused – juhi tööasendi reguleerimine, oskus aidata sõitjatel turvavarustus kinnitada, oskus kontrollida sõiduki vastavust tehnonõuetele, oskus aru saada, millal sõiduki kasutamine on ohtlik.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused enne sõidu alustamist enda ja teiste liiklejate ohutuse tagamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luuakse eeldused motivatsiooni suurendamiseks kasutada turvavarustust ja nõuda turvavarustuse kasutamist sõitjatel.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab teostada sõiduki sõidueelset kontrolli, näiteks kasutades sõiduki käsiraamatut; • oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks; • oskab kasutada sõiduki turvavarustust ja aidata kaassõitjatel turvavarustust kinnitada, samuti selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust; • oskab kasutada sõidukile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid; • teab juhi vales tööasendist ja turvavarustuse vales kasutamisest tulenevaid ohte; • on motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatel.
Iseseisva töö sisu	Vähemalt ühe sõiduki kasutusjuhendiga tutvumine. Võimalusel juhendaja kaasamine õpitu kinnistamiseks.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimine ja hindamine	Sissejuhatuseks õpetaja tutvustab õpiväljundeid ja selgitab aine sisu. Õppimine toimub õpilast aktiveeriva vestluse vormis, kus õpetaja ülesandeks on selgitada ja esitada suunavaid küsimusi. Õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt õpilasele antud sõiduülesande tulemuste põhjal. Sõiduülesanne sisaldab teemas õpitu rakendamist. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).

S 1.2.2.	Sõiduki käsitlemine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppesse.

Maht	Sõidutundide maht määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund. Kui õpilane saavutab õpiväljundid vähema tundide arvuga, viib sõiduõpetaja läbimata kohustuslikud tunnid üle järgneva aine läbimiseks.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe teema "Juhi tööasend ja turvavarustus".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi teelõigul, kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul. Harjutatakse mootori käivitamist, sõiduki juhtimisseadmete käsitlemist, manööverdämist, märguandmist, sujuvat liikumist, sõidu lõpetämist, pidurdämist jms. Harjutämist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõiduõpingute alustämiseks vähese liiklusega teedel.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused ohutu ja keskkonda säästva sõiduki käsitlemise oskuste kujunemiseks, mis on vajalikud sõiduõppe jätkämiseks vähese liiklusega teedel. Õpilane oskab paigalt võtta, sõidukit sujuvalt ja äkkpidurdämiseiga peatada ning sõidurada vahetada
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teedel; • teab sõiduki vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki käsitlemisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on motiveeritud sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.
Iseiseva töö sisu	Võimalusel juhendaja kaasämine õpitu kinnistämiseks. Määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Õpetämise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimise ja hindämine	Sissejuhätuseks õpetaja tutvustab õpiväljundeid ja selgitab aine sisu. Õppeplatsil näitab õpetaja harjutused ette ja selle käigus annab õpilasele selgitusi. Õppimise tomub õpilast aktiveeriva vestluse vormis, kus õpetaja ülesandeks on selgitada ja esitada suunavaid küsimusi. Õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt õpilasele antud sõiduülesande tulemuste põhjal. Sõiduülesanne sisaldab teemas õpitu rakendamist. Sõiduharjutuse lõpus annab sõiduõpetaja õpilasele tagasisidet õpiväljundite saavutamise kohta. Hindämine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).

S 1.2.3.	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppesse.
Maht	Sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Sõidutundide arv	Vähemalt kaks sõidutundi. Kui õpilane saavutab õpiväljundid vähema tundide arvuga, viib sõiduõpetaja läbimata kohustuslikud tunnid üle järgneva aine läbimiseks.

Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe teema "Juhi tööasend ja turvavarustus" ja "Sõiduki käsitlemine"
Aine lühikirjeldus	Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitlemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrite sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Luua eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luua eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides; • omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel; • oskab peatuda ja parkida nii teel; • teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega vähese liiklusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
Iseseisva töö sisu	Võimalusel juhendaja kaasamine õpitu kinnistamiseks. Määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimine ja hindamine	Sissejuhatuseks õpetaja tutvustab õpiväljundeid ja selgitab aine sisu. Õppimine toimub õpilast aktiveeriva vestluse vormis, kus õpetaja ülesandeks on selgitada erinevates liiklusolukordades juhi õiget käitumist ja esitada suunavaid küsimusi. Õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt õpilasele antud sõiduülesande tulemuste põhjal. Sõiduülesanne sisaldab antud aines õpitu rakendamist. Sõiduharjutuse lõpus annab sõiduõpetaja õpilasele tagasisidet õpiväljundite saavutamise kohta. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).

S 1.2.4.	Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides

Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppesse.
Maht	Sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Sõidutundide arv	Vähemalt kaheksateist sõidutundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe teema "Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt Eestimaa regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrite sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks erinevates liiklussituatsioonides osalemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt; • omab teel sõitmisel erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi; • teab erineva liiklusega teedel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega erineva liiklusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on võimeline kohanema liikluses toimuvate muutustega; • on võimeline hindama olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; • on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
Iseseisva töö sisu	Määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite	Sissejuhatuseks õpetaja tutvustab õpiväljundeid ja selgitab aine sisu. Õppimine toimub õpilast aktiveeriva vestluse vormis, kus õpetaja Ülesandeks on anda selgitusi erinevates liiklusolukordades juhi õige

saavutamise kontrollimine ja hindamine	tegevuse kohta ja esitada õpilasele suunavaid küsimusi. Õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt õpilasele antud sõiduülesande tulemuste põhjal. Sõiduülesanne sisaldab antud teemas õpitu rakendamist. Sõiduharjutuse lõpus annab sõiduõpetaja õpilasele tagasisidet õpiväljundite saavutamise kohta. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).
S 1.2.5.	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppesse.
Maht	Sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Sõidutundide arv	Vähemalt kaks sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe aine "Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides".
Aine lühikirjeldus	Aine raames väljaspool asulat läbiviidavas sõidutunnis rakendatakse teooriaõppes omandatud teadmisi pärisuunas ja vastassuunas möödasõidu, möödumise ja võimalusel ka ümberpõike kohta – ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu hindamine, käitumine möödasõitja ja möödasõidetava rollis, ohu ilmnemisel möödasõidu katkestamine jms. Aine raames viiakse läbi sõidutund teelõigul, kus möödasõidu, möödumise ja ümberpõike õpetamisega teisi liiklejaid oluliselt ei häirita. Tavaliikluses on õppesõidukiga keeruline leida võimalust möödasõidu õpetamiseks – pole sõidukeid, kellest mööda sõita. Seepärast viiakse sõidutund läbi 2-3 õppesõidukiga. Jäädes sõitma 10-20 km/h väiksema sõidukiirusega kui on suurim lubatud sõidukiirus ja/või oludele vastav sõidukiirus konkreetsel teelõigul, saab kordamööda pakkuda üksteisele võimalust mööda sõita. Sõidutunni käigus juhib iga õpilane vähemalt ühe sõidutunni. Sellel ajal kui üks õpilastest sõidab, jälgivad teised tema sõitu. Reflekteeritakse nähtu ja kogetu üle – kas möödasõit oli ohutu, kuidas minul läks võrreldes teistega, mis läks hästi, mida võiks teha teist moodi, kas pikivahe enne ja pärast möödasõitu oli piisav, kas manööver tehti õigesti jms. Sõidutundi juhib õpetaja suunavate küsimustega, kasutades nn arengutreeningu meetodit.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks ning väljaspool asulat peatumiseks ja parkimiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Lua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab hinnata ohutuks möödasõiduks ja ümberpõikeks vajalike eelduste olemasolu; • mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver; • oskab ohutult mööda sõita ja ümber põigata nii päri- kui ka vastassuunavööndi kaudu;

	• oskab käituda möödasõidetava rollis; • oskab peatuda ja parkida väljaspool asulat; • omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Iseseisva töö sisu	Määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimine ja hindamine	Sissejuhatuseks õpetaja tutvustab õpiväljundeid ja selgitab aine sisu. Sõidutunni käigus sõidab iga õpilane vähemalt ühe sõidutunni. Sellel ajal kui üks õpilastest sõidab, jälgivad teised tema sõitu. Reflekteeritakse nähtu ja kogetu üle – kas möödasõit oli ohutu, kuidas minul läks võrreldes teistega, mis läks hästi, mida võiks teha teisiti, kas pikivahe enne ja pärast möödasõitu oli piisav, kas manööver tehti õigesti jms. Sõidutundi juhivad õpetaja suunavate küsimustega, kasutades nn arengutreeningu meetodit. Õpilase eneseanalüüsi ja kaasõpilaste poolt saadud tagasiside põhjal sõiduõpetaja otsustab õpiväljundite saavutamise üle. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).

S 1.2.6.	Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppesse.
Maht	Sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Sõidutundide arv	Vähemalt kaks sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõidutunni teema: “Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides”.
Aine lühikirjeldus	Õpilane planeerib sõidu punktist A punkti B ja sõidab sihtpunkti plaani kohaselt. Sõitu planeerides kasutatakse navigeerimisseadet ja/või kaarti. Planeeritud teekonnal sõites on oluline pöörata tähelepanu sõiduraja valikule riski vältimise eesmärgil ja harjutada sõitu juhatusmärkide järgi. Soovitatav kasutada selle teema läbimisel rühmaõpet. Iga õpilane peab juhtima ühe sõidutunni.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat planeerida.
	kokkulepitud marsruudi. Sõiduteekonna ettevalmistamisel on õpilane kasutanud kaarti ja/või navigatsiooniseadmeid (soovitavalt eelistada kaarti). Võimalusel juhendaja kaasamine õpitu kinnistamiseks. Määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimine ja hindamine	Sissejuhatuseks õpetaja tutvustab õpiväljundeid ja selgitab aine sisu. Pärast õpilast aktiveerivat vestlust selgitab õpilane õpetajale kuidas ta planeeris oma sõidu marsruudi, milliseid abivahendeid kasutas, mis olid teekonna valiku peamised kriteeriumid ja kuidas ta ohutust silmas pidas. Õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt õpilasele antud sõiduülesande tulemuste põhjal. Sõiduülesanne sisaldab antud teemas õpitu rakendamist. Sõiduharjutuse lõpus annab sõiduõpetaja õpilasele tagasisidet õpiväljundite saavutamise kohta.

	Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).
S 1.2.7.	Keskkonda säästev sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppesse.
Maht	Sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalprogrammis.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe teema ” Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides”.
Sõidutundide arv	Vähemalt kaks sõidutundi.
Aine lühikirjeldus	Autojuhi peamised võimalused sõites keskkonda säästa on: teha tähelepanekuid piisavalt kaugelt, hoida piisavat piki- ja külgevahet, planeerida sõitu eesmärgiga võimaluse korral mitte seisma jääda, kasutada antud olukorras võimalikult kõrget käiku, kiirendada reipalt. Rõhutatakse, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis. Sõidu ajal mõõdetakse keskmist ja hetkelist kütuse kulu. Teema lõpus toimub kontrollsõit.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused keskkonda säästva sõiduviisi kujunemiseks. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Toetada plaani koostamist tegevuste kohta, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamiseks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab juhtida sõidukit keskkonda säästvalt; • mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis, milles ei ole midagi keerulist; • on rohkem motiveeritud juhtima sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt; • omab realistlikku arusaama isiklikest, säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • on teinud plaani, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamiseks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	Õpilane peab eelnevalt iseseisvalt tutvuma säästlikku sõiduviisi kirjeldavate õppematerjalidega, mis ta on saanud teooriaõppe käigus.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimine ja hindamine	Sissejuhatuses õpetaja tutvustab õpiväljundeid ja selgitab aine sisu. Õppimine toimub läbi õpilast aktiveeriva vestluse, kus sõiduõpetaja roll on selgitada säästliku sõidu aluseid ja esitada suunavaid küsimusi. Õppesõidu käigus sõiduõpetaja motiveerib õpilast kasutama säästliku sõidu võtteid läbi isikliku eeskuju. Õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt õpilasele antud sõiduülesande tulemuste põhjal. Sõiduülesanne sisaldab antud teemas õpitu rakendamist. Sõiduharjutuse lõpus annab sõiduõpetaja õpilasele tagasisidet õpiväljundite saavutamise kohta. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).

S 1.2.8.	Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme sõiduõppesse.
Maht	Kohustuslike sõidutundide jaotus määratakse koolitaja õppekavas. Sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud vähemalt sõidutunni teema "Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides". Sõiduõpe viiakse läbi pärast teooriaõppe teemat T 1.1.17. „Peatamistekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine” läbimist.
Sõidutundide arv	Vähemalt üks sõidutund.
Aine lühikirjeldus	Oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgvahe valikuks peab õpilane teadma, kui kiiresti on ta võimeline sõidukit peatama. Sõidutunnis harjutatakse äkkpidurdamist (erinevatel sõidukiirustel) erinevates teoludes ning kurvis sõitmist. Harjutused viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul või muuks liikluseks suletud alal, mis vastab libedasõidu õppeväljakule kehtestatud nõuetele.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused äkkpidurdamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luua eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgvahega. Luua eeldused iseseisvaks toimetulekuks libedates teoludes.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab sooritada äkkpidurduse; • mõistab, et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki peatamisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning ohutu piki- ja külgvahega.
Iseseisva töö sisu	Õpilane peab eelnevalt iseseisvalt tutvuma teema "Peatamistekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine" õppematerjalidega, mis ta on saanud teooriaõppe käigus.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimine ja hindamine	Esmaõppe algastme libedasõidu harjutused sooritatakse Zebra Auto-Moto kool OÜ koostööpartnerite OÜ Autosõit või Aide Autokool OÜ juures, libedarajal nende õppekava järgi vastavalt koostöölepingule.

S 1.2.9.	Pimeda ajal sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe pimeda ajal sõiduki juhtimise koolitusse.
Koolituse maht	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud on vähemalt sõiduõppe teema “Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides”.
Sõidutundide arv	Vähemalt üks sõidutund.
Aine lühikirjeldus	Harjutatakse teooriaõppe teemas T 1.1.18. ”Pimeda ajal sõiduki juhtimine” õpitud tavalikkusega teel – tulede õiget kasutamist möödasõidul, möödumisel ja vastastikusel kohtumisel ning peatumisel, oludele vastava sõidukiiruse valikut, tähelepanu suunamist jms. Sõiduõpe on võimalik läbida ka nõuetele vastaval simulaatoril.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused pimeda ajal sõiduki juhtimiseks vajalike oskuste kujunemiseks ja pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud ohtude mõistmiseks. Lua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit pimeda ajal oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgahega ning kasutada õigesti tulesid.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • oskab tulede õige kasutamisega parandada juhi nähtavust ja oma sõiduki teistele paremini märgatavaks teha; • mõistab oludele vastava sõidukiiruse valiku vajadust; • teab pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud ohte; • oskab oma käitumisega vähendada pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud riske; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega pimeda ajal ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
Iseseisva töö sisu	Õpilane peab eelnevalt iseseisvalt tutvuma pimeda ajal sõitmist kirjeldavate õppematerjalidega E-koolis.
Õpetamise meetodid ja õpiväljundite saavutamise kontrollimine ja hindamine	Sissejuhatuses õpetaja tutvustab õpiväljundeid ja selgitab aine sisu. Õppimine toimub läbi õpilast aktiveeriva vestluse, kus sõiduõpetaja roll on selgitada pimeda ajal sõidu aluseid ja esitada suunavaid küsimusi. Õppesõidu käigus sõiduõpetaja motiveerib õpilast kasutama ohutuid sõiduvõtteid läbi isikliku eeskuju. Õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt õpilasele antud sõiduülesannete tulemuste põhjal. Sõiduülesanne sisaldab antud teemas õpitu rakendamist. Sõiduharjutuse lõpus annab sõiduõpetaja õpilasele tagasisidet õpiväljundite saavutamise kohta. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).

2.4. Sõidutundide täpsustatud teemataabel ja tundide arv

Nr	Teema tähis	Läbitavad teemad	Vähim tundide arv
1.	S 1.2.1.	Juhi tööasend ja turvavarustus.	1
2.	S 1.2.2.	Sõiduki käsitsemine koos linnasõidueelse sõiduuskuse hindamisega.	1
3.	KS	Linnasõidueelsete sõiduuskuste hindamise kontrollsõit.	Määrab õpetaja vajadusel, kestvus 1 sõidutund
4.	S 1.2.3.	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teel.	2
5.	S 1.2.4.	Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides.	18
6.	KS	Sõiduuskuse hindamine teemas "Juhtimine erinevates liiklussituatsioonides".	Määrab õpetaja vajadusel, kestvus 1 sõidutund
7.	S 1.2.5.	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige.	2
8.	S 1.2.6.	Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal.	2
9.	S 1.2.7.	Keskkonda säästev sõiduki juhtimine.	2
10.	S 1.2.8.	Algastme libedasõidu harjutused (liberajal).	1
11.	S 1.2.9.	Pimeda ajal sõiduki juhtimine (sõidutund või simulaator).	1
12.	IP	Sõitmine individuaalprogrammi järgi.	Määrab õpetaja vajadusel, kestvus 1 sõidutund
13.	KS	Kontrollsõit.	1
Kokku sõidutunde algastme koolituses			Minimaalselt 31 kohustuslikku sõidutundi

3. LÕPPASTME KOOLITUSE ÕPIVÄLJUNDID

3.1. Teooriaõpe

LT 1	Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes.
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse teooriaõppesse.
Lõppastme koolituse teooriaõppe maht	Vähemalt 4 kohustuslikku tundi.
Aine maht	Vähemalt 3 tundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud algastme koolituse õppeained ja algastme pimedaja aja koolitus ning väljastatud esmane juhiluba.
Aine lühikirjeldus	Aine raames arutletakse kuidas liiklusõnnetuse peamistest põhjustest tingitud õnnetusi ära hoida. Liiklusõnnetuste peamiseks põhjusteks, mis on otseseks ohuks liiklusohutusele, on lubatud sõidukiiruse ületamine, joobes juhtimine, riskeeriv sõidustiil, turvavarustuse mittekasutamine ja agressiivsus liikluses. Lisaks avaldavad mõju juhile ja on liiklusõnnetuste põhjusteks juhi isiksuseomadused, elustiil, motivatsioon ja seadusekuulekus. Samuti on olulisteks teguriteks eakohane riskikäitumine ja vähene juhtimiskogemus (alla 24 a juhid).
Aine üldeesmärgid	Luu õpikeskkond, kus kujuneb või süveneb arusaam säästliku, ohutu ja teiste liiklejatega arvestava sõiduviisi eelistest. Luuakse eeldused enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest riskidest teadlikuks saamisele ja oskuste kujunemisele nendega oma käitumises arvestada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • teab suurendavaid tegureid liikluses; • mõistab säästliku, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi eeliseid; • teab, millest sõltub tee ja ratta vaheline haardumine; • tajub ja teab enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavaid nõrku külgi, ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on rohkem motiveeritud sõitma säästlikult, ohutult ja teiste liiklejatega arvestavalt.
Õppimise korralduslikud alused, tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamise ja õpiväljundite tutvustamisega, seejärel järgneb loeng (PowerPoint), mida toetavad erinevad videofilmid, arutelud ja rühmatööd. Tunni lõpus tagasiside ja analüüs.
Selleks, et saavutada õpiväljundid, peab õpilane teadma, mõistma oskama:	Teab: • ja mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis; • keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; • kuidas sõidukit keskkonda säästvalt kasutada; • keskkonnasäästliku juhtimise seost ohutusega; • ja mõistab säästliku, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava juhtimisviisi eeliseid; • kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna

	säästmise eesmärgil; • millised võimalused on keskkonna säästmiseks; • millised on peamised kuluartiklid auto kasutamisel; Oskab: • säästlikult sõita tagades seejuures ohutu sõiduviisi; • sõitused planeerida keskkonda säästmise eesmärgil; • leida auto kasutusjuhendist teavet keskkonna säästmise kohta; • käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt; • vältida asjatut kütuse ja muude ressursside kulutamist.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Hindamine toimub Zebra Auto-Moto kooli eksamineerimise ja hindamise juhendi alusel.
Iseseisva töö sisu	Võrrelda vähemalt kolme erineva sõiduki kasutusjuhendit ja leida nendest sarnased juhised keskkonnasäästliku sõiduki kasutamise kohta. Tutvuda E-koolis teemakohaste materjalidega.
Kohustuslik kirjandus	E-kooli teemakohased materjalid. Vähemalt kolme erineva sõiduki kasutusjuhend.

3.2. Sõiduõpe

LS 1	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine.
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse sõiduõppesse.
Lõppastme koolituse sõiduõppe maht	Vähemalt 2 sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud lõppastme koolituse teooriaõppe õppeaine „Säästliku ja keskkonnasõbraliku ning teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine. „Käitumine libedates teeoludes” teema „Säästliku ja keskkonnasõbraliku ning teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi Süvendamine” või teema „Käitumine libedates teeoludes”.
Aine lühikirjeldus	Õpilane ja õpetaja otsivad koostöös võimalusi süvendada keskkonda säästvat, riske vältivat ja teisi liiklejaid arvestavat sõiduviisi. Aine koosneb sõidu hindamise, tagasiside ning keskkonda säästva, riskevältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamise etapist. Sõiduõppes mõõdetakse keskmist kütuse kulu, sõiduks kulunud aega ja keskmist kiirust. Kui õpilasel on võimalus ja soov, siis sõidutund viiakse läbi õpilase sõidukiga ja oma vastutusel. Kui õpilase sõidukil ei ole seadmeid, mille abil mõõta keskmist kütuse kulu, sõiduks kulunud aega ja keskmist kiirust, viiakse sõidutund läbi autokooli õppesõidukiga.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvenemiseks ja realistlikku arusaamise kujunemiseks isiklikest, sõiduki juhtimisega seotud

	käitumisharjumustest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest; • on rohkem motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	Õpilane tutvub oma sõiduki kasutusjuhendiga ja selgitab välja valmistaja tehase poolt antud andmed kütuse kulu kohta.

4. KOOLITAJA EKSAINEERIMIS- JA HINDAMISJUHEND

Järgnevas juhendis on kirjeldatud õpiväljundite saavutamiseks püstitatud kontrolli meetodeid ja hindamiskriteeriumeid. Õpilase poolt omandatud teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse mitteeristavat hindamist: sooritas (+), ei sooritanud (0).

4.1. Teooria kursuse hindamine

Kui õpilase hindamisel kasutatakse hindamismeetodina õpilase suulist küsitlemist, siis õpetajal on õigus otsustada, kas õpilase vastused olid piisavad või on vaja esitada täiendavaid küsimusi. Õpilasel on õigus saada vahetult tagasisidet.

Aine käigus võib nõuda õpilaselt teemakohase testi sooritamist. Küsimuste arvu määrab õpetaja töö käigus. Õigete vastuste minimaalne osakaal peab olema vähemalt 90%.

Iseseisvate tööde hindamisel kasutatakse mitteeristavat hindamist (esitatud - esitamata), õpilane saab õpetajalt tagasisidet.

Teema käsitluse lõpus on õpetajal õigus kontrollida õpilase teadmisi. Selleks peab sooritama testi, mis sisaldab küsimusi läbitud ainete kohta. Testis on kuni 40 küsimust. Õigete vastuste minimaalne osakaal peab olema vähemalt 90%.

Pärast kursuse läbimist tuleb õpilasel sooritada lõputest, mis sisaldab 60 küsimust kogu teooriakursuse vältel läbitud ainete kohta. Õigete vastuste minimaalne osakaal peab olema vähemalt 90%.

Teoriakursuse eduka lõpetamise eelduseks on kõigi nõutud testide sooritamine, iseseisvate tööde õigeaegne esitamine ja teema vahetestide ning lõputesti edukas sooritamine. Testide järelsooritamine toimub õppetöö välisel ajal õpetajaga kokkuleppel.

4.2. Sõidutundide hindamine

Sõidutundides õpiväljundite saavutamise kontrollimine toimub sõiduõpetaja poolt teema käsitlemisel õpilasele antud sõiduülesande tulemuste põhjal. Sõiduülesanne sisaldab antud teemas õpitu rakendamist. Sõiduharjutuse lõpus annab sõiduõpetaja õpilasele tagasisidet õpiväljundite saavutamise kohta. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).

Teema lõpus toimub vahekontroll, mille käigus peab õpilane demonstreerima antud õppe käigus omandatud käitumist, oskuseid ja hoiakuid. Hindamine käib põhimõttel sooritas (+), ei sooritanud (0).

Õppetöö järgselt toimub kontrollsõit, mida hinnatakse, võttes arvesse järgnevat:

- Iga juhtimisolukorra kohta antav hinnang peab näitama õpilase oskust käsitseda ja juhtida sõidukit liikluses täiesti ohutult. Õpetaja peab ennast tundma täiesti turvaliselt kogu kontrollsõidu ajal. Kontrollsõidu hindamisel annab õpetaja hinnangu kogu kontrollsõidule tervikuna, pöörates erilist tähelepanu sellele, kas õpilane oskab käsitleda ja juhtida sõidukit ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt. Siia kuulub kohanduv, kindel ja ohutu juhtimisstiil, tee- ja ilmastikuolude arvestamine, muu liikluse arvestamine, teiste (eriti ohualtimate) liiklejatega arvestamine ning ettenägelikkus.
- Selliste vigade või ohtlike käitumisviiside puhul, mis ohustavad õppesõidukit, selles olijaid või teisi liiklejaid, katkestatakse kontrollsõit enneaegselt, sõltumata sellest, kas õpetaja pidi sekkuma auto juhtimisse või mitte. Kontrollsõit loetakse mittesooritatuks. Erandjuhtudel on õpetajal õigus otsustada, kas viia kontrollsõit lõpule või mitte. Kui õpetaja on otsustanud kontrollsõidu katkestada, jätkub edasine tund tavapärase sõidutunnina, mille käigus pööratakse tähelepanu õpilase vajakajäämistele.

Kontrollsõidu võib õpilane sooritada enda sõiduõpetajaga või autokooli siseselt mõne teise sõiduõpetajaga.

5. Jätkuõpe

- 5.1. Jätkuõppe korras valmistatakse ette sõidueksamit korduvalt mittesooritanud juhtimisõiguse taotlejaid. Juhi ettevalmistamist viib läbi mootorsõiduki juhi õpetaja. Juhi jätkuõpet viiakse läbi õppesõidu vormis seoses juhtimisõiguse taotleja sõidueksami korduva mittesooritamisega. Jätkuõppe eesmärk on juhi süvendatud ettevalmistamine, tagamaks juhile vajalike teadmiste ja oskuste omandamise. Pärast iga kolmandat mittesooritatud sõidueksamit peab isik läbima mootorsõiduki juhi koolitaja juures jätkuõppe. Jätkuõppe sisu määrab koolitaja lähtuvalt sõidueksami mittesooritamise põhjustest. Jätkuõppe minimaalne maht on kaks sõidutundi. Jätkuõppe läbimist tõendab koolituskursuse tunnistus ning koolitaja elektrooniliselt esitatud andmed liiklusregistris.